

AKCIONARSKO DRUŠTVO ZA OSIGURANJE
"LOVĆEN-ŽIVOTNA OSIGURANJA"
PODGORICA

Finansijski izvještaji
i Izvještaj nezavisnog revizora
31. decembar 2017. godine

Podgorica, mart 2018. godine

S A D R Ž A J :

	STRANA
Izveštaj nezavisnog revizora	1-2
Bilans uspjeha za godinu koja se završila 31. decembra 2017. godine	3
Bilans stanja na dan 31. decembra 2017. godine	4
Izveštaj o promjenama na kapitalu za godinu koja se završila 31. decembra 2017.	5
Bilans novčanih tokova za godinu koja se završila 31. decembra 2017.	6
Napomene uz finansijske izvještaje	7 - 38

IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

AKCIONARIMA DRUŠTVA ZA OSIGURANJE "LOVČEN-ŽIVOTNA OSIGURANJA", PODGORICA

Izvršili smo reviziju finansijskih izvještaja Akcionarskog društva za osiguranje "Lovćen-životna osiguranja", Podgorica (u daljem tekstu: „Društvo“), koji obuhvataju bilans stanja na dan 31. decembra 2017. godine, bilans uspjeha, izvještaj o promjenama na kapitalu i izvještaj o novčanim tokovima za godinu koja se završila na taj dan, kao i pregled značajnih računovodstvenih politika i ostalih napomena uz finansijske izvještaje.

Odgovornost rukovodstva za finansijske izvještaje

Rukovodstvo Društva je odgovorno za pripremu i objektivno prikazivanje ovih finansijskih izvještaja u skladu sa Zakonom o računovodstvu i propisima Agencije za nadzor osiguranja koji regulišu finansijsko izvještavanje društava za osiguranje, kao i za interne kontrole koje rukovodstvo smatra neophodnim da omoguće pripremu finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, nastale usljed prevare ili greške.

Odgovornost revizora

Naša je odgovornost da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima, na osnovu revizije koju smo izvršili. Reviziju smo izvršili u skladu sa Standardima Revizije primjenljivim u Crnoj Gori. Ovi standardi nalažu da se pridržavamo etičkih normi i da reviziju planiramo i izvršimo na način koji omogućava da se, u razumnoj mjeri, uvjerimo da finansijski izvještaji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze.

Revizija obuhvata sprovođenje procedura u cilju prikupljanja revizorskih dokaza o iznosima i objelodanjivanjima u finansijskim izvještajima. Izbor revizorskih procedura zavisi od procjene revizora pri čemu se uzima u obzir i ocjena rizika da li finansijski izvještaji sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze nastale usljed prevare ili greške. Vršeci procjenu takvog rizika, revizor razmatra i interne kontrole bitne za pripremu i objektivno prikazivanje finansijskih izvještaja pravnog lica, u cilju kreiranja odgovarajućih revizorskih procedura u skladu sa okolnostima, ali ne i u cilju izražavanja mišljenja o efikasnosti internih kontrola Društva. Revizija takođe uključuje ocjenu opravdanosti primjene odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procjena izvršenih od strane rukovodstva, kao i ocjenu opšte prezentacije finansijskih izvještaja.

Smatramo da su revizorski dokazi koje smo prikupili dovoljni i odgovarajući da obezbijede osnovu za izražavanje našeg mišljenja.

Mišljenje

Po našem mišljenju, finansijski izvještaji prikazuju objektivno i istinito finansijsko stanje Društva na dan 31. decembra 2017. godine i rezultate njenog poslovanja i novčane tokove za godinu koja se završila na taj dan, u skladu sa Zakonom o računovodstvu Crne Gore i propisima Agencije za nadzor osiguranja koji regulišu finansijsko izvještavanje društava za osiguranje.

Izveštaj o drugim pravnim i zakonskim zahtjevima

Izvršili smo pregled godišnjeg izvještaja menadžmenta Društva. Rukovodstvo Društva je odgovorno za pripremanje godišnjeg izvještaja menadžmenta u skladu sa propisima Crne Gore. Naša odgovornost je da ocijenimo da li je godišnji izvještaj menadžmenta usklađen sa godišnjim finansijskim izvještajima za istu poslovnu godinu. Naše procedure u vezi godišnjeg izvještaja menadžmenta su bile ograničene na procjenjivanje da li su računovodstvene informacije prikazane u godišnjem izvještaju menadžmenta usklađene sa godišnjim finansijskim izvještajima i nijesu uključivale pregled ostalih informacija uključenih u godišnji izvještaj menadžmenta koje proističu iz nerevidiranih finansijskih ili drugih evidencija. Po našem mišljenju računovodstvene informacije prikazane u godišnjem izvještaju menadžmenta su usklađene, po svim materijalno značajnim aspektima, sa finansijskim izvještajima Društva za godinu koja se završila 31. decembra 2017.

Ostala pitanja

Finansijski izvještaji na dan i za godinu završenu na dan 31. decembra 2016. godine, bili su predmet revizije drugog revizora, koji je u svom izvještaju od 22. marta 2017. godine izrazio mišljenje bez rezerve.

Podgorica, 22. mart 2018. godine.

Ernst & Young Montenegro d.o.o.
Podgorica, Crna Gora

Olivera Andrijašević
Partner

Danijela Jović
Ovlašćeni revizor

AKCIONARSKO DRUŠTVO ZA OSIGURANJE "LOVČEN-ŽIVOTNA OSIGURANJA" PODGORICA

BILANS USPJEHA ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA 31. DECEMBRA 2017.

(U hiljadama EUR)	Napomena	Reviziju obavio drugi revizor	
		Tekuća 2017. godina	Prethodna 2016. godina
Obračunate bruto premije osiguranja		1.374	1.254
Smanjenje za udio reosiguranja u premijama osiguranja i za udjele retrocesionara u premijama osiguranja		(39)	(38)
Prihod od premije osiguranja i saosiguranja	5	1.335	1.216
POSLOVNI PRIHODI		1.335	1.216
Obračunate bruto naknade šteta		(991)	(872)
Umanjenje za udio reosiguranja u naknadama šteta		-	3
Promjene bruto rezervisanja za nastale prijavljene štete		(25)	(26)
Promjene rezervisanja za nastale prijavljene štete u reosiguravajući dio		(6)	6
Promjena bruto rezervisanja za nastale neprijavljene štete		(2)	(25)
Promjena rezervisanja za troškove likvidacije šteta		-	(3)
Rashodi naknada šteta	6	(1.024)	(917)
Promjene matematičkih rezervisanja		37	(110)
Rashodi za promjene neto tehničkih rezervisanja	16.2	37	(110)
Ostali troškovi, doprinosi i rezervisanja	7	(14)	(12)
POSLOVNI RASHODI		(1.001)	(1.039)
DOBITAK - BRUTO POSLOVNI REZULTAT		334	177
Troškovi sticanja osiguranja		(316)	(264)
Amortizacija		(4)	(5)
Troškovi rada		(86)	(83)
Materijalni troškovi		(6)	(3)
Ostali troškovi usluga		(61)	(57)
Umanjenje za prihode od provizije reosiguranja		2	4
TROŠKOVI SPROVOĐENJA OSIGURANJA	8	(471)	(408)
GUBITAK - NETO POSLOVNI REZULTAT		(137)	(231)
FINANSIJSKI REZULTAT OD ULAGANJA	9	275	240
Prihodi od ulaganja sredstava tehničkih rezervi i matematičke rezerve		249	234
Rashodi od ulaganja sredstava tehničkih rezervi i matematičke rezerve		(82)	(57)
Neto finansijski rezultat od ulaganja sredstava tehničkih rezervi i matematičke rezerve		167	177
Prihodi od ulaganja koji se ne finansiraju iz sredstava tehničkih rezervi i matematičke rezerve		117	64
Rashodi od ulaganja koji se ne finansiraju iz sredstava tehničkih rezervi i matematičke rezerve		(9)	(1)
Neto finansijski rezultat koji se ne finansiraju iz sredstava tehničkih rezervi i matematičke rezerve		108	63
DOBITAK REDOVNOG POSLOVANJA PRIJE OPOREZIVANJA		138	9
POREZ NA DOBIT	10.1	(9)	(3)
NETO DOBIT ZA POSLOVNU GODINU		129	6
ZARADA PO AKCIJI (u EUR)	11	0,5864	0,0321

Napomene čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja

Podgorica, 22. mart 2018. godine

Potpisano u ime Akcionarskog društva za osiguranje "Lovćen - životna osiguranja", Podgorica:

Lice odgovorno za sastavljanje finansijskih izvještaja

Tijana Radinović
Rukovodilac odjeljenja za finansije i računovodstvo

Izvršni direktor

Zorka Milić
Izvršni direktor

AKCIONARSKO DRUŠTVO ZA OSIGURANJE "LOVČEN-ŽIVOTNA OSIGURANJA" PODGORICA

BILANS STANJA NA DAN 31. DECEMBRA 2017. GODINE

(U hiljadama EUR)	Napomena	Reviziju obavio drugi revizor	
		Tekuća 2017. godina	Prethodna 2016. godina
AKTIVA			
Nematerijalna imovina		1	2
Nekretnine, postrojenja i oprema za neposredno obavljanje djelatnosti osiguranja	12	24	23
Dugoročna finansijska ulaganja kapitala i tehničkih rezervi		5.805	5.536
Dugoročna finansijska ulaganja	13	5.805	5.536
Gotovinska sredstva		83	63
Kratkoročna potraživanja	14	237	216
Kratkoročna sredstva		320	279
Udio reosiguravača u tehničkim rezervama		-	6
Ukupna aktiva		6.150	5.846
PASIVA			
Akcijski kapital-obične akcije		2.200	2.200
Osnovni kapital	15	2.200	2.200
Revalorizacione rezerve		267	135
- Prenesena dobit iz prethodnih godina		48	42
- Neraspoređena dobit tekuće poslovne godine		129	6
Prenesena i neraspoređena dobit		177	48
Rezerve	15	444	183
Bruto tehničke rezerve		414	387
Matematička rezerva i druga tehnička rezervisanja životnih osiguranja		2.862	2.899
Ostala rezervisanja		12	4
Rezervisanja	16	3.288	3.290
Kratkoročne obaveze	17	178	142
Odložene poreske obaveze	10.3	40	31
Ukupna pasiva		6.150	5.846

Napomene čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja

Podgorica, 22. mart 2018. godine

Potpisano u ime Akcionarskog društva za osiguranje "Lovćen - životna osiguranja", Podgorica:

Lice odgovorno za sastavljanje
finansijskih izvještaja

Tijana Radinović
Rukovodilac odjeljenja za finansije i računovodstvo

Izvršni direktor

Zorka Milić
Izvršni direktor

IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA NA KAPITALU ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA 31. DECEMBRA 2017.

U hiljadama EUR	Akcijski kapital-obične akcije	Revaloriza- cione rezerve	Prenešena i neraspoređena dobit	Ukupno
<i>Reviziju obavio drugi revizor</i>				
Stanje na dan 1. januara 2016. godine	1.600	35	642	2.277
Promjene fer vrijednosti finansijske imovine raspoložive za prodaju	-	100	-	100
Dobitak tekuće godine	-	-	6	6
Uvećanje akcijskog kapitala (napomena 15)	600	-	(600)	-
Stanje na dan 31. decembra 2016. godine	2.200	135	48	2.383
Promjene fer vrijednosti finansijske imovine raspoložive za prodaju	-	132	-	132
Dobitak tekuće godine	-	-	129	129
Stanje na dan 31. decembra 2017. godine	2.200	267	177	2.644

Napomene čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja

Podgorica, 22. mart 2018. godine

Potpisano u ime Akcionarskog društva za osiguranje "Lovćen – životna osiguranja", Podgorica:

Lice odgovorno za sastavljanje
finansijskih izvještaja

Tijana Radinović
Rukovodilac odjeljenja za finansije i
računovodstvo

Izvršni direktor

Zorka Milić
Izvršni direktor

BILANS NOVČANIH TOKOVA ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA 31. DECEMBRA 2017.

U hiljadama EUR	Reviziju obavio drugi revizor	
	2017.	2016.
A. Tokovi gotovine iz poslovnih aktivnosti		
Priliv gotovine iz poslovnih aktivnosti	1.427	1.291
Prilivi od premija (iz osiguranja, saosiguranja i reosiguranja)	1.415	1.271
Prilivi od učešća u naknadi šteta (saosiguranje i reosiguranje)	-	3
Prilivi po osnovu ostalih poslovnih prihoda	12	17
Odliv gotovine iz poslovnih aktivnosti	(1.486)	(1.329)
Odlivi po osnovu naknada šteta (iz osiguranja, saosiguranja i reosiguranja)	(952)	(828)
Odlivi po osnovu premija (iz osiguranja, saosiguranja i reosiguranja, kao i provizija po osnovu saosiguranja i reosiguranja)	(37)	(27)
Odlivi po osnovu bruto zarada, naknada zarada i drugih ličnih rashoda	(241)	(202)
Odlivi po osnovu poreza, doprinosa i drugih dažbina	(44)	(44)
Odlivi po osnovu zakupnina	(9)	(9)
Odlivi po osnovu provizija (zastupnicima i posrednicima)	(44)	(53)
Odlivi po osnovu drugih troškova poslovanja	(159)	(166)
Neto promjena gotovine iz poslovnih djelatnosti	(59)	(38)
B. Tokovi gotovine iz aktivnosti investiranja		
Priliv gotovine iz aktivnosti investiranja	312	403
Prilivi od prodaje hartija od vrijednosti	-	103
Prilivi od kamata	217	196
Prilivi od zakupnina	95	104
Odlivi gotovine iz aktivnosti investiranja	(233)	(375)
Odlivi po osnovu ulaganja u obveznice, odnosno druge dužničke hartije od vrijednosti kojima se trguje na organizovanom tržištu hartija od vrijednosti, neto	(219)	(359)
Odlivi za kupovinu nematerijalnih ulaganja i ostalih sredstava	(14)	(16)
Neto promjena gotovine iz aktivnosti investiranja	79	28
C. Novčani tokovi iz aktivnosti finansiranja		
Prilivi iz aktivnosti finansiranja	-	-
Priliv po osnovu izvršenih uplata kapitala	-	-
Neto promjena gotovine	20	(10)
Gotovina na kraju godine	83	63
Gotovina na početku godine	63	73

Napomene čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja

Podgorica, 22. mart 2018. godine

Potpisano u ime Akcionarskog društva za osiguranje "Lovćen – životna osiguranja", Podgorica:

Lice odgovorno za sastavljanje finansijskih izvještaja

Tijana Radinović
Rukovodilac odjeljenja za finansije i računovodstvo

Izvršni direktor

Zorka Milić
Izvršni direktor

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

1. OPŠTE INFORMACIJE

Akcionarsko društvo za osiguranje „Lovćen-životna osiguranja“ Podgorica sa sjedištem u Podgorici, ulica Marka Miljanova 29/III (u daljem tekstu: „Društvo“), osnovano je 24. decembra 2010. godine.

Društvo je usaglasilo svoju organizaciju sa Zakonom o privrednim društvima („Sl. list RCG“, br.6/02) i upisalo se u Centralni registar Privrednog suda u Podgorici 24. decembra 2010. godine pod brojem 4-0009247/001.

Djelatnost Društva čine poslovi životnih osiguranja.

Poslovi životnih osiguranja su zaključivanje i izvršavanje ugovora o osiguranju i preduzimanje mjera za sprečavanje i suzbijanje rizika koji mogu ugroziti osigurana lica, kao i zaključivanje i izvršavanje ugovora o reosiguranju osiguranog viška rizika iznad samopridržaja.

Društvo se, u okviru djelatnosti osiguranja, bavi poslovima životnog osiguranja:

- osiguranje života,
- rentno osiguranje,
- dopunsko osiguranje lica uz osiguranje života,
- druge vrste životnih osiguranja.

Prosječan broj radnika u 2017. godini je 26 radnika (2016: 23 radnika), od kojih je 9 radnika (2016: 8 radnika) zaposleno kao interni zastupnici po ugovoru o dopunskom radu.

Osnovni kapital Društva na 31.12.2017. godine iznosi 2.200 hiljada EUR. Akcionarski kapital je podijeljen na 220 hiljada akcija koje imaju pojedinačnu nominalnu vrijednost 10 EUR. Sve akcije su obične (redovne) akcije, glase na ime i čine jednu klasu akcija.

Jedini akcionar Društva je njegov osnivač Akcionarsko društvo za osiguranje „Lovćen“ Podgorica.

Dana 30. decembra 2010. godine Društvo je zaključilo Ugovor o prenosu portfelja sa Akcionarskim društvom za osiguranje "Lovćen", Podgorica broj 03-371/30, a dana 25. januara 2011. godine i aneks Ugovora broj 03-371/30-1 po kome je utvrđen prenos portfelja u skladu sa Zakonom o osiguranju Zakona o osiguranju („Sl. list RCG“ br. 78/06 i 19/07, „Sl. list CG“ 53/09, 73/10, 40/11, 45/12, 06/13, 55/16). Ovim Ugovorom i Aneksom je definisan prenos sredstava tehničkih rezervi u iznosu EUR 3.386 hiljada koja se sastoje od prenosnih premija u iznosu EUR 1 hiljada, rezervisanih šteta u iznosu od EUR 305 hiljada i matematičke rezerve u iznosu od EUR 3.080 hiljada, kao i plasmana tehničkih rezervi u iznosu od EUR 3.386 hiljada.

U skladu sa Rješenjem o davanju saglasnosti za prenos portfelja broj 03-1116/3-10 od 31. januara 2011. godine, Agencija za nadzor osiguranja je dala saglasnost Akcionarskom društvu za osiguranje "Lovćen", Podgorica, za prenos portfelja životnih osiguranja na Društvo.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA

2.1. Osnove za sastavljanje i prezentaciju finansijskih izvještaja

Društvo ima obavezu da vodi svoje računovodstvene evidencije i sastavlja finansijske i u skladu sa Zakonom o računovodstvu Crne Gore („Sl. list CG”, br. 52/16). U skladu sa Zakonom o računovodstvu Crne Gore, pravna lica sastavljaju finansijske izvještaje po Međunarodnim računovodstvenim standardima („MRS”), odnosno po Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja („MSFI”), koje je objavio Odbor za međunarodne računovodstvene standarde i utvrdio i objavio organ državne uprave nadležan za poslove finansija, odnosno pravno lice kojem je povjereno vršenje tih poslova, koje je od odgovarajućeg organa Međunarodne federacije računovođa (“IFAC”) dobilo pravo na prevod i objavljivanje. Dakle, samo MSFI i MRS zvanično usvojeni i objavljeni od strane odgovarajućeg nadležnog organa Crne Gore mogu biti u primjeni. Posljednji MSFI i MRS koji su zvanično prevedeni su iz 2009. godine (osim MSFI 7), kao i novodonijeti MSFI 10, 11, 12 i 13 koji se primjenjuju od 2013. godine.

Finansijski izvještaji su prezentovani u formi propisanoj od strane Agencije za nadzor osiguranja Crne Gore koji u pojedinim djelovima odstupaju od načina prikazivanja određenih bilansnih pozicija kako predviđa MRS 1 "Prezentacija finansijskih izvještaja".

Pored toga, računovodstveni propisi Crne Gore odstupaju od MSFI u sljedećim odredbama:

- § Računovodstvenim propisima, uključujući regulativu propisanu od strane Agencije za nadzor osiguranja Crne Gore i ostalu važeću regulativu Crne Gore, nisu predviđena sva objelodanjivanja zahtijevana po MSFI 4 „Ugovori o osiguranju”, tako da priloženi finansijski izvještaji ne uključuju sva objelodanjivanja predviđena navedenim standardom;
- § Imajući u vidu da MSFI 7 „Finansijski instrumenti: Objelodanjivanja” nije zvanično preveden u Crnoj Gori, priloženi finansijski izvještaji ne uključuju sva objelodanjivanja predviđena navedenim standardom. Finansijski izvještaji su prezentirani u formi propisanoj od strane Agencije za nadzor osiguranja Crne Gore koji u pojedinim djelovima odstupaju od načina prikazivanja određenih bilansnih pozicija kako predviđa MRS 1 "Prezentacija finansijskih izvještaja".

Shodno navedenom, a imajući u vidu potencijalno materijalne efekte koje odstupanja računovodstvenih propisa Crne Gore od MSFI i MRS mogu imati na istinitost i objektivnost finansijskih izvještaja Društva, priloženi finansijski izvještaji se ne mogu smatrati finansijskim izvještajima sastavljenim u skladu sa MRS i MSFI.

Finansijski izvještaji su sastavljeni u skladu sa konvencijom istorijskog troška, osim ako je drugačije navedeno u računovodstvenim politikama. Društvo je u sastavljanju ovih finansijskih izvještaja primjenjivalo računovodstvene politike obrazložene u Napomeni 3, koje su zasnovane na računovodstvenim i poreskim propisima Crne Gore.

Zvanična valuta u Crnoj Gori i izvještajna valuta Društva je Euro (EUR). Sve iskazane numeričke vrijednosti predstavljene su u hiljadama (EUR 000), osim ukoliko je drugačije navedeno.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA(nastavak)

2.2 Načelo stalnosti poslovanja

Finansijski izvještaji su sastavljeni u skladu sa načelom stalnosti poslovanja, koji pretpostavlja da će Društvo nastaviti da posluje tokom neograničenog vremenskog perioda u predvidljivoj budućnosti.

2.3 Korišćenje procjenjivanja

Prezentacija finansijskih izvještaja zahtijeva od rukovodstva Društva korišćenje najboljih mogućih procjena i razumnih pretpostavki, koje imaju efekta na prezentirane vrijednosti sredstava i obaveza i objelodanjivanje potencijalnih potraživanja i obaveza na dan sastavljanja finansijskih izvještaja, kao i prihoda i rashoda u toku izvještajnog perioda. Ove procjene i pretpostavke su zasnovane na informacijama raspoloživim na dan sastavljanja finansijskih izvještaja. Ipak, stvarni rezultati mogu odstupati od ovih procjena. Najznačajnije procjene i pretpostavke objelodanjene su u nastavku.

Najznačajnije procjene i pretpostavke su izvršene na sledećim bilansnim pozicijama: procjene korisnog vijeka upotrebe opreme, procjene obezvrjeđenja potraživanja iz poslovnih odnosa, rezervisanja za prijavljene, za nelikvidirane štete, rezervisanja za nastale, a neprijavljene štete i ostala rezervisanja.

a) Amortizacija i amortizacione stope

Obračun amortizacije i primijenjene stope amortizacije su zasnovane na projektovanom ekonomskom vijeku trajanja nekretnina, opreme i nematerijalnih ulaganja. Jednom godišnje Društvo procjenjuje ekonomski vijek na osnovu trenutnih predviđanja.

b) Ispravka vrijednosti potraživanja

Društvo vrši procjenu naplativosti potraživanja, kao i obračun ispravke vrijednosti za sva sumnjiva i sporna potraživanja, a na osnovu procijenjenih gubitaka usljed nemogućnosti kupaca da ispune obaveze. Procjena je zasnovana na starosnoj analizi potraživanja od kupaca, istorijskim otpisima, kreditnim sposobnostima kupaca i promjenama u uslovima prodaje, prilikom utvrđivanja adekvatnosti ispravke vrijednosti sumnjivih i spornih potraživanja. Ovo uključuje i pretpostavke o budućem ponašanju kupaca i rezultujućim budućim naplatama. Rukovodstvo vjeruje da nije potrebna dodatna ispravka vrijednosti potraživanja osim one koja je formirana u priloženim finansijskim izvještajima.

c) Rezervisane štete

Svaka prijavljena šteta se procjenjuje pojedinačno od strane Društva, uzimajući u obzir okolnosti vezane za štetu, dostupne informacije i istorijsko iskustvo o veličini sličnih šteta. Procjena rezerve štete za svaki slučaj pojedinačno se redovno kontroliše i ažurira kada su raspoložive nove informacije. Rezervisanja za štete se baziraju na informacijama koje su trenutno dostupne. Međutim, krajnje obaveze po štetama mogu varirati kao rezultat naknadnih promjena raspoloživih činjenica.

d) Fer vrijednost finansijskih instrumenata

Fer vrijednost finansijskih instrumenata za koje ne postoji aktivno tržište je određena primjenom odgovarajućih metoda procjene. Društvo primjenjuje profesionalni sud prilikom izbora odgovarajućih metoda i pretpostavki.

Poslovna politika Društva je da objelodani informacije o pravičnoj vrijednosti aktive i pasive za koju postoje zvanične tržišne informacije i kada se pravična vrijednost značajno razlikuje od knjigovodstvene vrijednosti.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA (nastavak)

2.3 Korišćenje procjenjivanja (nastavak)

d) Fer vrijednost finansijskih instrumenata (nastavak)

U Crnoj Gori ne postoji dovoljno tržišnog iskustva, kao ni stabilnosti i likvidnosti kod kupovine i prodaje potraživanja i ostale finansijske aktive i pasive, pošto zvanične tržišne informacije nisu u svakom trenutku raspoložive. Stoga, pravičnu vrijednost nije moguće pouzdano utvrditi u odsustvu aktivnog tržišta. Uprava Društva vrši procjenu rizika, i u slučajevima kada se ocijeni da vrijednost po kojoj se imovina vodi u poslovnim knjigama neće biti realizovana, vrši ispravku vrijednosti. Po mišljenju rukovodstva Društva, iznosi u ovim finansijskim izvještajima odražavaju vrednost koja je, u datim okolnostima, najvjerodostojnija i najkorisnija za potrebe izvještavanja.

e) Umanjenje vrijednosti materijalne imovine

Na svaki datum bilansa stanja Društvo preispituje knjigovodstvene iznose svoje materijalne imovine da bi utvrdilo postoje li nagovještaji da je došlo do gubitaka usljed umanjenja vrijednosti navedene imovine. Ako postoje takve naznake, procjenjuje se nadoknadivi iznos sredstva da bi se mogao utvrditi eventualni gubitak nastao umanjenjem. Ako nije moguće procijeniti nadoknadivi iznos pojedinog sredstva, Društvo procjenjuje nadoknadivi iznos jedinice koja generiše novac, a kojoj to sredstvo pripada.

Nadoknadiva vrijednost je neto prodajna cijena ili vrijednost u upotrebi, zavisno od toga koja je viša. Za potrebe procjene vrijednosti u upotrebi, procijenjeni budući novčani tokovi diskontuju se do sadašnje vrijednosti primjenom diskontne stope prije oporezivanja, koja odražava sadašnju tržišnu procjenu vremenske vrijednosti novca i rizike specifične za to sredstvo. Ako je procijenjen nadoknadivi iznos sredstva (ili jedinice koja generiše novac) manji od knjigovodstvenog iznosa, onda se knjigovodstveni iznos toga sredstva (ili jedinice koja generiše novac) umanjuje do nadoknadivog iznosa.

Gubici od umanjenja vrijednosti priznaju se odmah kao rashod, osim ako sredstvo nije zemljište ili zgrada koja se ne koristi kao investiciona nekretnina koja je iskazana po revalorizovanom iznosu, u kojem slučaju se gubitak od umanjenja iskazuje kao smanjenje vrijednosti nastalo revalorizacijom sredstva.

Kod naknadnog poništenja gubitka od umanjenja vrijednosti, knjigovodstveni iznos sredstva (jedinice koja generiše novac) povećava se do revidiranog procijenjenog nadoknadivog iznosa toga sredstva, pri čemu veća knjigovodstvena vrijednost ne premašuje knjigovodstvenu vrijednost koja bi bila utvrđena da u prethodnim godinama nije bilo priznatih gubitaka na tom sredstvu (jedinici koja generiše novac) usljed umanjenja vrijednosti.

Poništenje gubitka od umanjenja vrijednosti odmah se priznaje kao prihod, osim ako se predmetno sredstvo ne iskazuje po procijenjenoj vrijednosti, u kojem slučaju se poništenje gubitka od umanjenja vrijednosti iskazuje kao povećanje usled revalorizacije.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

Osnovne računovodstvene politike primijenjene za sastavljanje ovih finansijskih izvještaja navedene su u daljem tekstu. Ove politike su konzistentno primijenjene na sve prikazane godine, osim ako nije drugačije naznačeno.

3.1 Preračunavanje stranih valuta

Transakcije u stranoj valuti se preračunavaju u funkcionalnu valutu primjenom deviznih kurseva važećih na dan transakcije. Pozitivne i negativne kursne razlike nastale iz izmirenja takvih transakcija i iz preračuna monetarnih sredstava i obaveza izraženih u stranim valutama na kraju godine, priznaju se u bilansu uspjeha.

3.2 Poslovni prihodi

Poslovni prihodi obuhvataju prihode od premije osiguranja i ostale prihode. Prihodi se priznaju po fer vrijednosti primljenih nadoknada ili potraživanja.

Prihodi od premija osiguranja obračunati su iz bruto premija osiguranja i saosiguranja, umanjeni za dio reosiguranja i ispravljani za promjenu bruto prenosne premije, koja je korigovana za učešće reosiguravača u prenosnoj premiji. Osnov za priznavanje bruto premija osiguranja su fakturisane premije.

3.3 Poslovni rashodi

Rashodi obuhvataju rashode za štete i ostale troškove, doprinose i rezervisanja.

Rashodi za štete su obračunati bruto iznosi šteta ispravljani za promjenu bruto rezervi za štete.

Ostali troškovi, doprinosi i rezervisanja obuhvataju troškove nadzornog organa i troškove ispravke vrijednosti premije osiguranja. Društvo je troškove za rezervisanja i jubilarne nagrade prikazalo kroz operativne troškove (ostali troškovi rada) jer se ovi troškovi takođe dijele po funkcionalnim cjelinama na troškove pribave, procjene i ostale troškove.

3.4 Finansijski prihodi i rashodi

Finansijski prihodi se sastoje od: prihoda od zakupa, prihoda od kamata i dobitaka od finansijskih sredstava i finansijskih obaveza.

Finansijski rashodi obuhvataju: rashode nastale investiranjem tehničkih rezervi u investicione nekretnine (amortizacija), rashode od umanjenja fer vrijednosti akcija i obveznica, gubitaka kod finansijskih sredstava i finansijskih obaveza, kao i rashode po osnovu kamata.

3.5 Nekretnine i oprema za neposredno obavljanje djelatnosti osiguranja

Pod nekretninama i opremom za neposredno obavljanje djelatnosti osiguranja smatraju se ona sredstva, koja su potrebna za neposredno obavljanje djelatnosti osiguranja: zemljišta, zgrade ili djelovi zgrada i oprema. Društvo posjeduje samo opremu u koju se ubraja i sitni inventar sa rokom upotrebe dužim od jedne godine.

Navedena sredstva, koja ispunjavaju uslove za priznavanje, se kod početnog priznavanja vrednuju po nabavnoj vrijednosti. Nabavna vrijednost obuhvata: nabavnu cijenu, uvozne i nepovratne dažbine prilikom kupovine i troškove, koje je moguće pripisati neposredno njegovom osposobljavanju za planirano korišćenje, naročito troškove dovoza i namještanja i procjenu troškova razgrađivanja, odstranjivanja i obnavljanja.

Nakon početnog priznavanja, Društvo koristi model nabavne vrijednosti i vodi ta sredstva po njihovim nabavnim vrijednostima, umanjnim za akumuliranu amortizaciju i nastalo obezvrijeđenje.

Amortizacija ovih sredstava se obračunava primjenom proporcionalnog metoda tokom procijenjenog korisnog vijeka upotrebe.

Godišnje stope amortizacije, odnosno metod amortizacije, propisane su odlukom Odbora direktora.

Stope amortizacije nekretnina, postrojenja i opreme za neposredno obavljanje djelatnosti osiguranja određene su u zavisnosti od vijeka korišćenja, koji pak zavisi od: očekivanog korišćenja sredstava, očekivane fizičke istrošenosti i starenja, očekivane tehničke i tržišne zastarjelosti, očekivanih zakonskih i drugih ograničenja korišćenja.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.5 Nekretnine i oprema za neposredno obavljanje djelatnosti osiguranja (nastavak)

Vijek korišćenja sredstava i izabrani metod amortizacije potrebno je godišnje provjeravati. Ako se utvrdi, da je vijek upotrebe drugačiji od već izabranog, potrebno je promijeniti ili dopuniti odluku o metodi amortizacije. Efekti takve promjene se obračunaju i iskazuju u godišnjem izvještaju u godini u kojoj je došlo do promjena.

Primijenjene stope amortizacije u 2017. i 2016. godini pojedinih grupa opreme su prikazane u sljedećem pregledu:

Amortizaciona grupa	Godišnja stopa amortizacije (%)
OPREMA, VOZILA I OSTALO	
1. Transportna sredstva u cestnom prometu	14,29
2. Telefonska i druga oprema za prenos veza	20,00
3. Računari i računarska oprema	30,00
4. Računarske i pisaće mašine	25,00 – 20,00
5. Kancelarijski i ostali namještaj	10,00 – 20,00
6. Oprema za snimanje i umnožavanje	20,00
7. Oprema za čuvanje novca i hartija od vrijednosti	10,00
8. Oprema za ugostiteljsku djelatnost	20,00

Početak obračuna amortizacije je prvog dana sljedećeg mjeseca od kada je sredstvo raspoloživo za upotrebu.

Amortizacija nekretnina, postrojenja i opreme za neposredno obavljanje djelatnosti osiguranja prestaje kada je sredstvo razvrstano u sredstva za prodaju ili kada je ukinuto priznavanje sredstva (otuđenje ili ako od njegovog korišćenja ili otuđenja više ne možemo očekivati buduće ekonomske koristi).

Ako postoje takvi nagovještaji, Društvo mora procijeniti nadoknadivu vrijednost nekretnina, postrojenja i opreme za neposredno obavljanje djelatnosti osiguranja. Kao nadoknativa vrijednost uzima se veća od fer vrijednosti umanjene za troškove prodaje i upotrebne vrijednosti. Ukoliko je nadoknativa vrijednost sredstava manja od njegove knjigovodstvene vrijednosti, knjigovodstvenu vrijednost sredstva bi trebalo smanjiti na njegovu nadoknadivu vrijednost. Takvo smanjenje je gubitak zbog obezvrjeđenja, koji se priznaje u bilansu uspjeha.

3.6 Investicione nekretnine

Ulaganja u nepokretnosti (zgrade) se priznaju kao sredstva, kada su ispunjeni sledeći kriterijumi:

- ulaganja u nepokretnosti moraju ostvarivati ekonomske koristi za Društvo (nepokretnosti se koriste za izdavanje u zakup i donose zakupninu ili se prodaju i ostvaruju dobit),
- nepokretnosti nijesu namijenjene za prodaju u bliskoj budućnosti u redovnom poslovanju,
- nabavnu vrijednost je moguće pouzdano izmjeriti.

Početo priznavanje investicionih nekretnina je po nabavnoj vrijednosti. Nabavna vrijednost predstavlja nabavnu cijenu i neposredno pripadajuće troškove nabavke. Naknadno priznavanje investicionih nekretnina vrši se po nabavnoj vrijednosti umanjenoj za obračunatu amortizaciju i eventualno obezvrjeđenje. Način amortizacije i obezvrjeđenja investicionih nekretnina je isti kao kod materijalnih osnovnih sredstava. Procjenu obezvrjeđenja potrebno je vršiti godišnje.

Primijenjene stope amortizacije za investicione nekretnine su prikazane u sledećem pregledu:

Amortizaciona grupa	Godišnja stopa amortizacije (%)
GRAĐEVINSKI OBJEKTI	
1. Poslovne zgrade i poslovne prostorije	1,5 – 3,0

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.7 Lizing

Određivanje da li je neki aranžman lizing ili sadrži lizing zasniva se na sadržini aranžmana na dan njegovog nastanka: da li ispunjenje aranžmana zavisi od korišćenja posebnog sredstva ili sredstava ili aranžman sadrži pravo na korišćenje tog sredstva.

Finansijski lizing po kome se Društvu suštinski prenose svi rizici i koristi povezani sa vlasništvom nad predmetom lizinga kapitalizuje se na početku lizinga po fer vrijednosti sredstava koja su predmet lizinga ili po sadašnjoj vrijednosti minimalnih plaćanja za lizing, ako je ona niža. Minimalna plaćanja lizinga se dijele na finansijski trošak i smanjenje neizmirene obaveze po osnovu lizinga u cilju ostvarenja konstantne periodične kamatne stope na preostali saldo obaveza. Finansijski trošak se iskazuje u bilansu uspjeha.

Sredstva uzeta na lizing se amortizuju tokom korisnog vijeka upotrebe sredstva. Međutim, ukoliko nije sasvim izvjesno da će Društvo steći pravo vlasništva nad sredstvom do kraja trajanja lizinga, to sredstvo se u potpunosti amortizuje u periodu kraćem od trajanja lizinga ili procijenjenog vijeka trajanja sredstva.

Potraživanja i Obaveze po osnovu operativnog lizinga se priznaju kao prihod i rashod u bilansu uspjeha tokom perioda trajanja lizinga.

3.8. Finansijska sredstva

Finansijska sredstva se kod početnog priznavanja svrstavaju u sledeće grupe:

- Finansijska sredstva utvrđena po fer vrijednosti preko bilansa uspjeha,
- Finansijska sredstva koja se drže do dospeljeća,
- Kreditni (pozajmice) i potraživanja,
- Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju.

Finansijska sredstva se početno priznaju po fer vrijednosti uvećanoj za, u slučaju finansijskih sredstava koja nisu po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha, direktne troškove transakcije (naknade plaćene zastupnicima, savjetnicima, berzanskim posrednicima, dažbine berzi i ostale dažbine povezane sa prenosom), a koje proizilaze neposredno iz kupovine ili izdavanja finansijskog sredstva.

Klasifikacija zavisi od namjere za koju su finansijska sredstva pribavljena. Finansijska sredstva su klasifikovana po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha kada se hartije od vrijednosti drže u cilju ostvarivanja dobiti po osnovu trgovanja u kratkom vremenskom periodu. Kategorije sredstava raspoloživih za prodaju i ulaganja koja se drže do dospeljeća se koriste kada se odnosnom obavezom pasivno upravlja i/ili se ona vrednuje po amortizovanoj vrijednosti.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.8.1 *Finansijska sredstva utvrđena po fer vrijednosti preko bilansa uspjeha*

Finansijska sredstva utvrđena po fer vrijednosti preko poslovnog rezultata uključuju:

- Finansijska sredstva za trgovanje; sredstva, za koja postoji tržište odnosno za koja se vrijednost može pouzdano izmjeriti.
- Finansijska sredstva, koja se kod priznavanja razvrstavaju u grupu po fer vrijednosti preko bilansa uspjeha. To su sredstva za koje mora postojati tržište kako bi se njihova vrijednost mogla pouzdano izmjeriti.

Nakon početnog priznavanja, ove investicije se ponovo mjere po fer vrijednosti, a efekti vrednovanja i realizovani dobiti i gubici se priznaju u bilansu uspjeha. U bilansu uspjeha se priznaju i sve dobijene dividende i kamate.

3.8.2 *Finansijska sredstva koja se drže do dospjeća*

Finansijska sredstva, neizvedena sa fiksnim iznosom plaćanja ili iznosom plaćanja koji se može odrediti i fiksnim rokom dospjeća, klasifikuju se kao ona koja se drže do dospjeća ako Društvo ima namjeru i sposobnost da ih drži do dospjeća. Ova ulaganja se pri početnom priznavanju vrednuju po nabavnoj vrijednosti, koja predstavlja fer vrijednost plaćene naknade za nabavku ulaganja. Svi troškovi transakcije nastali pri nabavci su uključeni u nabavnu vrijednost ulaganja.

Nakon početnog vrednovanja, finansijska sredstva koja se drže do dospjeća se vrednuju po amortizovanom trošku korišćenjem metode efektivne kamatne stope (EKS). Kamate se priznaju u poslovnom rezultatu Društva.

Preračuni finansijska sredstva koja se drže do dospjeća, koji su izraženi u stranim valutama, priznaju se u finansijskom rezultatu.

Ukoliko se fer vrijednost tih sredstava privremeno poveća ili smanji ispod knjigovodstvene vrijednosti, ta promjena ne utiče na visinu tih sredstava, odnosno te se promjene ne priznaju u poslovnim knjigama.

Sredstava koja su klasifikovana kao sredstva koja se drže do dospjeća nije moguće prodati prije dospjeća ili razvrstati u drugu grupu sredstava.

3.8.3 *Kredit (pozajmice) i potraživanja*

Nakon početnog vrednovanja, zajmovi i potraživanja se vrednuju po amortizovanom trošku korišćenjem metode efektivne kamatne stope (EKS). Kamate se priznaju u bilansu uspjeha.

3.8.3.1 *Kredit (pozajmice)*

Zajmovi su neizvedena finansijska sredstva sa fiksnim ili odredivim isplatama koja nisu kotirana na aktivnom tržištu. Ova sredstva se početno priznaju po nabavnoj vrijednosti, koja je fer vrijednost plaćene naknade za pribavu sredstava. Svi troškovi transakcije nastali prilikom pribave se uključuju u nabavnu vrijednost sredstva. Kamate se priznaju u poslovnom rezultatu. Preračuni finansijskih ulaganja, koji su izraženi u stranim valutama, priznaju se u finansijskom rezultatu.

3.8.3.2 *Potraživanja*

Potraživanja svih vrsta se kod početnog priznavanja iskazuju u iznosima koji proističu iz odgovarajućih isprava, uz pretpostavku da će biti naplaćena.

Potraživanja, za koja postoji pretpostavka (vjerovatnoća), da neće biti naplaćena u cjelosti ili u određenom roku, treba iskazati kao sumnjiva i sporna potraživanja i obračunati obezvrijeđenje na teret poslovnih rashoda.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.8.3.2 *Potraživanja (nastavak)*

Sumnjiva potraživanja su potraživanja, za koja se sumnja da neće biti izmirena u redovnom roku odnosno u cjelokupnom iznosu. U ta potraživanja uključujemo potraživanja od dužnika koji su u stečaju ili prinudnoj naplati.

Potraživanja u stranoj valuti se preračunaju u domaću valutu po kursu na dan nastanka. Kursna razlika koja nastaje do dana izmirenja ili do dana bilansa stanja priznaje se kao pozicija finansijskih prihoda ili finansijskih rashoda.

3.8.4 *Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju*

Početno priznavanje finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju se vrši po fer vrijednosti. Nakon početnog priznavanja, finansijska sredstva koja su raspoloživa za prodaju se naknadno mjere po fer vrijednosti, a efekti vrednovanja se priznaju u kapitalu dok finansijsko sredstvo ne prestaje da se priznaje, kada će akumulirani dobitak ili gubitak prethodno priznat u kapitalu biti priznat u bilansu uspjeha, ili dok se ne odredi da je finansijsko sredstvo obezvrijeđeno, kada se akumulirani gubitak priznaje u bilansu uspjeha iako priznavanje finansijskog sredstva nije prestalo. Ulaganja u instrumente kapitala koje nemaju kotiranu tržišnu cijenu na aktivnom tržištu i čija se fer vrijednost ne može pouzdano izmjeriti odmjeravaju se po nabavnoj vrijednosti.

Preračuni finansijskih sredstava, koji su izraženi u stranim valutama, koja se utvrđuju po fer vrijednosti, priznaju se neposredno u kapitalu kao višak iz prevrednovanja. Finansijska ulaganja u instrumente kapitala, izražene u stranim valutama, koji se utvrđuju po nabavnoj vrijednosti, ne preračunavaju se.

Društvo ima u toj grupi sredstava razvrstana sledeća finansijska sredstva:

- akcije instrumenti kapitala koje nijesu razvrstane u druge grupe sredstava,
- dužničke hartije od vrijednosti (tržišne), koje nijesu razvrstane u finansijska sredstva u posjedu do dospjeća za plaćanje i u pozajmice.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.8.5. Obezvrijeđenje finansijskih sredstava

Na svaki dan bilansa stanja Društvo procjenjuje da li postoje indikatori obezvrijeđenja nekog finansijskog sredstva ili grupe finansijskih sredstava. Finansijska sredstva smatraju se obezvrijeđenim samo ukoliko postoje objektivni dokazi o obezvrijeđenju kao rezultat jednog ili više događaja nastalih nakon inicijalnog priznavanja sredstava (tzv. „događaj koji je uzrokovao gubitak“), a taj događaj ima uticaj na procijenjene buduće novčane tokove finansijskog sredstva ili grupe sredstava koji se mogu pouzdano procijeniti.

Knjigovodstvena vrijednost sredstva se umanjuje na osnovu računa ispravke i iznos gubitka se priznaje u bilansu uspijeha.

Za finansijska sredstva koja se vode kao finansijska sredstva raspoloživa za prodaju, na dan bilansa stanja Društvo procjenjuje da li postoje indikatori obezvrijeđenja nekog finansijskog sredstva ili grupe finansijskih sredstava na osnovu informacija sa tržišta i drugih relevantnih internih i eksternih informacija. Ukoliko postoji dokaz o obezvrijeđenju, kumulativan gubitak – koji se mjeri kao razlika između nabavne vrijednosti i trenutne fer vrijednosti, umanjnjen za gubitke po osnovu obezvrijeđenja prethodno priznate u bilansu uspeha – se uklanja iz kapitala i priznaje u bilansu uspijeha. Gubici po osnovu obezvrijeđenja instrumenata kapitala se ne ukidaju kroz bilans uspijeha; povećanja fer vrijednosti nakon obezvrijeđenja se priznaju direktno u kapitalu.

Potraživanja za premiju podrazumijevaju potraživanja za fakturisane iznose premija osiguranja koja nisu naplaćena na dan bilansiranja. Mjesečno se radi pregled potraživanja iz ugovora o osiguranju, i sva potraživanja koja su starija od tri mjeseca se storniraju.

3.9. Gotovinski ekvivalenti i gotovina

Gotovinski ekvivalenti i gotovina obuhvataju gotovinu na žiro i deviznim računima Društva i gotovinu u blagajni.

3.10. Kapital

Na osnovu Zakona o osiguranju („Sl. list RCG“ br. 78/06 i 19/07, „Sl. list CG“ 53/09, 73/10, 40/11, 45/12, 06/13, 55/16) kapital društva za osiguranje čini zbir osnovnog i dopunskog kapitala, umanjnjen za odbitne stavke.

Izmjenama i dopunama Zakona o osiguranju („Sl. list CG“ br. 45/12,06/13, 55/16) povećan je iznos minimalnog akcijskog kapitala društva za životna osiguranja sa EUR 800 hiljada na EUR 3.000 hiljade. Zakonom su propisani minimalni iznosi godišnjeg povećanja akcijskog kapitala u narednih sedam godina, zaključno sa 2019. godinom kako bi se društva za životna osiguranja usaglasila sa zakonskim minimumom.

Društvo je u tekućoj i proteklm godinama vršilo uvećanje osnovnog (akcijskog) kapitala u skladu sa zakonskim propisima. Takođe, na dan 31. decembra 2017. godine, iznos osnovnog (akcijskog) kapitala u skladu je sa zakonskim propisima.

Osnovni kapital društva za osiguranje čine:

- 1) uplaćeni akcijski kapital društva za osiguranja, izuzev akcijskog kapitala uplaćenog na osnovu kumulativnih povlašćenih akcija,
- 2) rezerve kapitala koje se ne odnose na obaveze iz osiguranja,
- 3) rezerve iz dobiti,
- 4) prenesena dobit iz prethodnih godina.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.10. Kapital (nastavak)

Obračunati osnovni kapital umanjuje se za:

- 1) otkupljene sopstvene akcije,
- 2) nematerijalnu imovinu,
- 3) preneseni gubitak i gubitak tekuće godine,
- 4) razliku nediskontovanih i diskontovanih tehničkih rezervi za rezervisane štete.

Dopunski kapital društva za osiguranje čine:

- 1) akcijski kapital uplaćen na osnovu kumulativnih povlašćenih akcija;
- 2) podređeni dužnički instrumenti;
- 3) rezerve kapitala povezane sa kumulativnim povlašćenim akcijama;
- 4) druge kategorije.

Druge kategorije dopunskog kapitala su:

- 1) vrijednost matematičke rezerve koja u obračunu ne uzima u obzir stvarni trošak pribavljanja osiguranja umanjena za vrijednost matematičke rezerve koja u obračunu uzima u obzir stvarni trošak pribavljanja, pri čemu stvarni troškovi pribavljanja u obračunu matematičke rezerve ne smiju prelaziti 3,5 % osigurane sume;
- 2) revalorizacione rezerve imovine koje ne ulaze u sastav imovine za pokriće tehničkih rezervi.

Društvo za osiguranje može u obračun dopunskog kapitala uključiti druge kategorije samo na osnovu saglasnosti regulatornog organa.

Iznos dopunskog kapitala ne može prelaziti 50% iznosa osnovnog kapitala.

Prilikom obračuna kapitala društva za osiguranje, zbir osnovnog i dopunskog kapitala umanjuje se za sledeće odbitne stavke:

- 1) udjele u drugim društvima za osiguranje, društvima za reosiguranje, bankama, brokerskim i dilerskim društvima, društvima za upravljanje i drugim finansijskim institucijama, ako ti udjeli prelaze iznos od 20% učešća u kapitalu i ulaze u obračun adekvatnosti kapitala tih društava;
- 2) ulaganja u podređene dužničke instrumente i druga ulaganja u društva iz tačke 1 ovog člana, koja se uzimaju u obzir pri obračunu adekvatnosti kapitala tih društava;
- 3) akcije koje se ne kotiraju na organizovanom tržištu i druga sredstva koja nije moguće koristiti za izmirenje dospjelih novčanih obaveza.

3.11. Garantni kapital

Garantni kapital čini zbir osnovnog i dopunskog kapitala u skladu sa Zakonom o osiguranju.

Garantni kapital ne smije biti manji od 1/3 margine solventnosti.

Društvo za osiguranje dužno je da garantni kapital održava najmanje u visini akcijskog kapitala propisanim Zakonom o osiguranju.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.12. Ostala dugoročna rezervisanja

Rezervisanja se priznaju kada Društvo ima sadašnju obavezu (zakonsku ili preuzetu) koja je rezultat prošlih događaja, gdje je vjerovatno da će odliv resursa koji predstavljaju ekonomske koristi biti potreban da se izmiri obaveza i može se dati pouzdana procjena iznosa obaveze.

Rezervisanja se oblikuju za sledeće namjene:

- za jubilarne nagrade i
- za otpremnine kod odlaska u penziju.

Vrijednost rezervisanja mora biti istovjetna sadašnjoj vrijednosti izdataka, koji su po očekivanju neophodni za izmirenje obaveze.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.13. Bruto tehničke rezerve

Formiranje tehničkih rezervi je propisano Zakonom o osiguranju, njegovim podzakonskim aktima i internim pravilnicima.

Društvo mora za sve poslove osiguranja, koje obavlja, formirati odgovarajuće tehničke rezerve, koje su namijenjene pokriću budućih obaveza iz osiguranja i eventualnih gubitaka zbog rizika, koji proizilaze iz poslova osiguranja, koje obavlja.

Društvo mora formirati sljedeće vrste tehničkih rezervi:

- rezerve za prenosne premije,
- rezervisanja za štete,
- matematičke rezerve.

Detaljnija pravila i minimalne standarde za obračun tehničkih rezervi, propisana su Zakonom o osiguranju i pravilima Agencije za nadzor osiguranja Crne Gore na osnovu kojih su sastavljeni pravilnici za formiranje svih potrebnih tehničkih rezervi, koje proizilaze iz poslovanja Društva.

U skladu sa Zakonom o osiguranju i propisima Agencije za nadzor osiguranja Društvo je sastavilo pravilnike za formiranje svih potrebnih tehničkih rezervi koje proizilaze iz poslovanja Društva.

Društvo vrši sledeće rezervacije:

Prenosna premija - obrazuje se iz ukupne premije osiguranja, odvojeno za svaku vrstu osiguranja, srazmjerno vremenu trajanja osiguranja. Prenosne premije služe za pokriće obaveza iz osiguranja koje će nastati u narednom obračunskom periodu.

Rezervisane štete - obrazuju se u visini procijenjenog iznosa obaveza za nastale prijavljene, a neriješene štete i nastale neprijavljene štete u tekućem periodu. Ako se štete za pojedine vrste osiguranja pojavljuju u obliku rente, rezervisane štete utvrđuju se u kapitalizovanom iznosu koji predstavlja iznos svih budućih obaveza.

Matematička rezerva - obrazuje se u visini sadašnje vrijednosti budućih obaveza društva za osiguranje umanjene za sadašnju vrijednost budućih obaveza ugovarača osiguranja (premija osiguranja) i izračunava se za svaki pojedini ugovor o osiguranju.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.14. Tekući i odloženi porez na dobit

Tekući porez

Porez na dobit se obračunava i plaća u skladu sa Zakonom o porezu na dobit pravnih lica („Sl. list RCG“ br. 65/01, br. 12/02, br. 80/04, „Sl. list CG“ br. 40/08, br. 86/09 br. 40/11, br. 14/12, br. 61/13 i br. 55/16). Stopa poreza na dobit je proporcionalna i iznosi 9% od poreske osnovice.

Obveznik poreza na dobit dužan je da obračuna, obustavi i uplati porez po odbitku na prihode isplaćene po osnovu dividendi i udjela u dobiti koji se isplaćuju rezidentnim i nerezidentnim pravnim i fizičkim licima. Porez po odbitku plaća se po stopi od 9% na osnovicu koju čini iznos bruto prihoda.

Odloženi porezi

Odloženi porez na dobit se ukalkulisava u punom iznosu, korišćenjem metode obaveza, za privremene razlike koje nastanu između poreske osnovice sredstava i obaveza i njihovih knjigovodstvenih iznosa u finansijskim izvještajima. Međutim, ukoliko odloženi porez na dobit, pod uslovom da nije računovodstveno obuhvaćen, proistekne iz inicijalnog priznavanja sredstva ili obaveze u nekoj drugoj transakciji osim poslovne kombinacije koja u trenutku transakcije ne utiče ni na računovodstvo ni na oporezivu dobit ili gubitak, tada se on računovodstveno ne obuhvata. Odloženi porez na dobit se odmjerava prema poreskim stopama (i zakonu) koje su na snazi do datuma bilansa stanja i za koje se očekuje da će biti primijenjene u periodu u kome će se odložena poreska sredstva realizovati ili odložene poreske obaveze izmiriti. Odloženo poresko sredstvo se priznaje do iznosa za koji je verovatno da će buduća dobit za oporezivanje biti raspoloživa i da će se privremene razlike izmiriti na teret te dobiti.

Odloženi porezi su obračunati primjenom stope od 9%.

3.15. Primanja zaposlenih

Doprinosi kojima se obezbjeđuje socijalna sigurnost zaposlenih

U skladu sa propisima koji se primjenjuju u Crnoj Gori, Društvo je u obavezi da plaća doprinose državnim fondovima kojima se obezbjeđuje socijalna sigurnost zaposlenih. Ove obaveze uključuju doprinose za zaposlene na teret poslodavca u iznosima obračunatim po stopama propisanim relevantnim zakonskim propisima. Društvo je, takođe, obavezno da od bruto plata zaposlenih obustavi doprinose i da ih, u ime zaposlenih, uplati tim fondovima. Doprinosi na teret poslodavca i doprinosi na teret zaposlenog se knjiže na teret rashoda perioda na koji se odnose.

Troškovi penzija i ostalih naknada nakon penzionisanja

U Društvu ne postoji penzioni fond niti naknade zaposlenima nakon penzionisanja i stoga nema obaveze u tom smislu. Isto tako, Društvo nema obavezu da obezbjeđuje buduće naknade sadašnjim ni bivšim zaposlenima, već sve naprijed navedeno sprovodi u skladu sa Zakonom o penzijskom i invalidskom osiguranju CG („Sl. list RCG“ br. 54/03, 39/04, 61/04, 79/04, 81/04, 14/07 i 47/07, „Sl. list CG“, br. 79/08, 14/10, 78/10, 34/11 i 66/12).

Ostala primanja zaposlenih

Društvo obezbjeđuje zaposlenima, primjenom Kolektivnog ugovora, jubilarne nagrade, regres za korišćenje godišnjeg odmora, sredstva za zimnicu, naknade toplog obroka i prevoza, obezbjeđuje pomoć zaposlenima, na predlog Sindikata, u propisanim slučajevima, po odluci Izvršnog direktora Društva.

Otpremnine

Saglasno Kolektivnim ugovorom zaposlenima se isplaćuje otpremnina prilikom odlaska u penziju ili najkasnije u roku od 30 dana od dana odlaska u penziju.

Otpremnina se isplaćuje i u slučajevima prestanka potrebe za radom zaposlenih, kada se posebnom odlukom nadležnog organa u Društvu utvrđuje Program ostvarivanja prava zaposlenih za čijim je radom prestala potreba (višak radnika). Kao poseban vid otpremnine postoji davanje u slučaju sporazumnog raskida radnog odnosa, kao način podsticanja smanjenja broja zaposlenih, uz njihovu saglasnost. U svim navedenim slučajevima isplatom otpremnine prestaju materijalne ili bilo kakve druge obaveze Društva prema zaposlenima koji su primili otpremninu.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZIKOM

4.1 Rizik osiguranja

Rizike koji svaki od ugovora o osiguranju nosi čine mogućnost da se osigurani događaj desi, kao i neodređenost iznosa odštete koji se po tom osnovu traži. Po samoj prirodi ugovora o osiguranju, ovaj rizik zavisi od slučajnosti i zbog toga je nepredvidiv.

4.2 Rizik osiguranja lica

Učestalost i težina šteta zavisi od nekoliko činilaca. Najznačajniji su povišeni nivo naknade po osnovu štete nastale usled izloženosti rizicima od povreda ili smrti. Društvo upravlja ovim rizicima strategijom osiguranja odgovarajućim ugovorima o reosiguranju i proaktivnim odnosom prema štetama.

4.3 Tržišni rizik

Poslovanje Društva izloženo je različitim finansijskim rizicima. Tržišni rizik obuhvata rizik od deviznih kolebanja, rizik kamatnih stopa, fer vrijednosti i rizik cijena. Cjelokupan program upravljanja rizikom usmjeren je na nepredvidivost finansijskih tržišta i nastoji da svede na minimum potencijalne negativne uticaje na finansijsko poslovanje Društva. Upravljanje rizikom obavlja Rukovodstvo na osnovu politika koje odobri Odbor direktora. Odbor direktora donosi, u pisanoj formi, osnovna pravila za sveukupno upravljanje rizikom, kao i politike, takođe u pisanoj formi, koje obuhvataju posebne oblasti kao što su devizni rizik, kamatni rizik, kreditni rizik i ulaganje viška likvidnih sredstava.

4.4 Kreditni rizik

Društvo nema značajne koncentracije kreditnog rizika. Učesnici u poslu i gotovinske transakcije su ograničeni na finansijske institucije visokog kreditnog kvaliteta.

Društvo je izloženo kreditnom riziku, koji predstavlja rizik da suprotna strana neće biti sposobna da plati pun iznos duga o dospeljeću. Područja u kojima je Društvo izloženo kreditnom riziku su:

- udio reosiguravača u obavezama po osnovu osiguranja,
- potraživanja od reosiguravača po osnovu već isplaćenih šteta,
- potraživanja od potpisnika ugovora o osiguranju,
- potraživanja od posrednika pri osiguranju.

4.5 Rizik likvidnosti

Oprezno upravljanje rizikom likvidnosti podrazumijeva održavanje dovoljnog iznosa novčanih sredstava i hartija od vrijednosti namijenjenih prodaji, raspoloživost finansiranja preko odgovarajućeg iznosa kreditnih obaveza i mogućnosti da se izravna pozicija na tržištu.

4.6 Rizik promjene kursa

Društvo se izlaže riziku promjene kursa kroz transakcije u stranim valutama. To je rizik da će se vrijednost finansijskog instrumenta mijenjati zbog promjene u kursu stranih valuta.

Zvanična valuta u Crnoj Gori je EUR. Kako Društvo većinu transakcija obavlja u EUR valutni rizik je minimalan.

4.7 Pravična (fer) vrijednost

Poslovna politika Društva je da objelodani informacije o pravičnoj (fer) vrijednosti aktive i pasive za koju postoje zvanične tržišne informacije i kada se pravična vrijednost značajno razlikuje od knjigovodstvene vrijednosti. U Crnoj Gori ne postoji dovoljno tržišnog iskustva, kao ni stabilnosti i likvidnosti kod kupovine i prodaje potraživanja i ostale finansijske aktive i pasive, pošto zvanične tržišne informacije nisu u svakom trenutku raspoložive. Stoga, pravičnu vrijednost nije moguće pouzdano utvrditi u odsustvu aktivnog tržišta.

Rukovodstvo Društva procjenjuje rizike i u slučajevima kada se ocijeni da vrijednost po kojoj se imovina vodi u poslovnim knjigama neće biti realizovana vrši ispravku vrijednosti.

Rukovodstvo Društva smatra da iznosi u priloženim finansijskim izvještajima odražavaju vrijednost koja je u datim okolnostima najvjerodostojnija i najkorisnija za potrebe izvještavanja.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

5. PRIHOD OD PREMIJE OSIGURANJA I SAOSIGURANJA

Prihodi od premija osiguranja i saosiguranja se odnose na sljedeće:

	(U hiljadama EUR)	
	2017.	2016.
Prihodi od premija životnih osiguranja	1.374	1.254
Premija prenijeta u reosiguranje	(39)	(38)
Ukupno:	1.335	1.216

6. RASHODI NAKNADA ŠTETA

	(U hiljadama EUR)	
	2017.	2016.
Bruto likvidirane štete	959	841
Troškovi likvidacije šteta	32	31
Umanjenje za udio reosiguravača u naknadama šteta	-	(3)
Promjene rezervisanja za prijavljene štete u reosiguranju	6	(6)
Promjene bruto rezervisanja za nastale prijavljene štete	25	26
Promjena bruto rezervisanja za nastale neprijavljene štete	2	25
Promjena rezervisanja za troškove likvidacije šteta	-	3
Ukupno (Napomena 16.1)	27	54
Ukupno:	1.024	917

7. OSTALI TROŠKOVI, DOPRINOSI I REZERVISANJA

	(U hiljadama EUR)	
	2017.	2016.
Troškovi nadzornog organa	14	12
Ukupno:	14	12

8. TROŠKOVI SPROVOĐENJA OSIGURANJA

	(U hiljadama EUR)	
	2017.	2016.
Troškovi sticanja osiguranja (Napomena 8.2)	315	264
Ostali troškovi sprovođenja osiguranja (Napomena 8.2)	158	148
Umanjenje za prihode od provizije reosiguranja (Napomena 8.2)	(2)	(4)
Ukupno:	471	408

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

8. TROŠKOVI SPROVOĐENJA OSIGURANJA (nastavak)

8.1 Operativni troškovi po prirodnim vrstama i poslovnim segmentima

	(U hiljadama EUR)	
	2017.	2016.
Troškovi pribavljanja osiguranja (provizije)	44	53
Amortizacija sredstava, neophodnih za poslovanje	11	11
Troškovi rada	225	186
- Troškovi zarada, naknada zarada i ostalih primanja zaposlenih	131	108
- Porezi i doprinosi na isplaćene zarade	85	69
- Ostali troškovi rada	8	9
-Troškovi usluga fiz. lica, koja ne obavljaju djelatnost, sa dažbinama	1	-
Ostali troškovi poslovanja	193	162
- Troškovi reprezentacije, reklame, sajmovi	5	8
- Troškovi materijala i energije	15	10
- Troškovi usluga održavanja	27	26
- Povraćaj troškova vezanih za radni odnos	8	9
- Troškovi intelektualnih i ličnih usluga	42	35
- Troškovi usluga saobraćaja i veza	10	9
- Troškovi premije osiguranja	4	2
- Troškovi platnog prometa i bankarskih usluga	19	19
- Troškovi zakupnine	8	8
- Troškovi stručnog usavršavanja radnika	2	2
- Troškovi drugih usluga	53	34
Umanjenje za prihode od provizije reosiguranja	(2)	(4)
Ukupno:	471	408

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

8. TROŠKOVI SPROVOĐENJA OSIGURANJA (nastavak)

8.2 Operativni troškovi po prirodnim vrstama i funkcionalnim grupama

	U hiljadama EUR		
	Godina koja se završava 31. decembra 2017.		
	Ukupno	Pribava osiguranja	Ostali operativni troškovi
Troškovi pribavljanja osiguranja (provizije)	44	44	-
Amortizacija sredstava, neophodnih za poslovanje	11	7	4
Troškovi rada:	225	139	86
- Troškovi zarada, naknada zarada i ostalih primanja zaposlenih	132	81	51
- Porezi i doprinosi na isplaćene zarade	85	53	32
- Ostali troškovi rada	8	5	3
Troškovi usluga fiz. lica, koja ne obavljaju djelatnost, sa dažbinama	1	1	-
Ostali troškovi poslovanja:	192	124	68
- Troškovi reprezentacije, reklame, sajmovi	5	4	1
- Troškovi materijala i energije	15	9	6
- Troškovi usluga održavanja	27	14	13
- Povraćaj troškova vezanih za radni odnos	8	3	5
- Troškovi intelektualnih i ličnih usluga	42	26	16
- Troškovi usluga saobraćaja i veza	10	6	4
- Troškovi premija osiguranja	4	1	3
- Troškovi platnog prometa i bankarskih usluga	19	14	5
- Zakupnine	8	5	3
- Troškovi stručnog usavršavanja radnika	2	-	2
- Troškovi drugih usluga	52	42	10
UKUPNO TROŠKOVI:	473	315	158
Umanjenje za prihode od provizije reosiguranja	(2)	-	-
UKUPNO:	471	315	158

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

8. TROŠKOVI SPROVOĐENJA OSIGURANJA (nastavak)

8.2 Operativni troškovi po prirodnim vrstama i funkcionalnim grupama (nastavak)

U hiljadama EUR
Godina koja se završava 31. decembra
2016.

	Ukupno	Pribava osiguranja	Ostali operativni troškovi
Troškovi pribavljanja osiguranja (provizije)	53	53	-
Amortizacija sredstava, neophodnih za poslovanje	11	6	5
Troškovi rada:	186	103	83
- Troškovi zarada, naknada zarada i ostalih primanja zaposlenih	108	60	48
- Porezi i doprinosi na isplaćene zarade	69	38	31
- Ostali troškovi rada	9	5	4
Ostali troškovi poslovanja:	162	102	60
- Troškovi reprezentacije, reklame, sajmovi	8	5	3
- Troškovi materijala i energije	10	7	3
- Troškovi usluga održavanja	26	12	14
- Povraćaj troškova vezanih za radni odnos	9	3	6
- Troškovi intelektualnih i ličnih usluga	35	25	10
- Troškovi usluga saobraćaja i veza	9	5	4
- Troškovi premija osiguranja	2	1	1
- Troškovi platnog prometa i bankarskih usluga	19	15	4
- Zakupnine	8	4	4
- Troškovi stručnog usavršavanja radnika	2	-	2
- Troškovi stručnog usavršavanja radnika	34	25	9
UKUPNO TROŠKOVI:	412	264	148
Umanjenje za prihode od provizije reosiguranja	(4)	-	-
UKUPNO:	408	264	148

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

9. FINANSIJSKI REZULTAT OD ULAGANJA

	(U hiljadama EUR)	
	2017.	2016.
Prihodi od ulaganja sredstava tehničkih rezervi i matematičke rezerve	249	234
- Prihodi od kamata	166	156
- Prihodi od investicionih nekretnina	77	72
- Dobici od finansijskih sredstava i finansijskih obaveza	-	3
- Prihodi od dividendi	6	3
Rashodi od ulaganja sredstava tehničkih rezervi i matematičke rezerve	(82)	(57)
- Rashodi od umanjenja vrijednosti	(25)	(35)
- Rashodi amortizacije investicionih nekretnina	(23)	(22)
- Rashodi od umanjenja vrijednosti investicionih nekretnina	(34)	-
 Neto finansijski rezultat od ulaganja sredstava tehničkih rezervi i matematičke rezerve:	 <u>167</u>	 <u>177</u>
 Prihodi od ulaganja sredstava koja se ne finansiraju iz sredstava tehničkih rezervi i matematičke rezerve	 117	 64
- Prihodi od smanjenja ispravke vrijednosti (Napomena 14)	52	4
- Prihodi od kamata	54	54
- Prihodi od investicionih nekretnina	3	3
- Drugi prihodi	8	3
Rashodi od ulaganja sredstava koja se ne finansiraju iz sredstava tehničkih rezervi i matematičke rezerve	(9)	(1)
- Rashodi amortizacije investicionih nekretnina	(1)	(1)
- Drugi rashodi	(8)	-
 Neto finansijski rezultat od ulaganja sredstava koja se ne finansiraju iz tehničkih rezervi i matematičke rezerve:	 <u>108</u>	 <u>63</u>
 UKUPNO:	 <u><u>275</u></u>	 <u><u>240</u></u>

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

10. POREZ NA DOBIT

10.1 Komponente poreza na dobit

	(U hiljadama EUR)	
	2017.	2016.
Tekući porez	12	-
Odloženi porez	(3)	3
Ukupno:	<u>9</u>	<u>3</u>

10.2 Usaglašavanje iznosa poreza na dobit i proizvoda rezultata poslovanja prije oporezivanja i propisane poreske stope

	(U hiljadama EUR)	
	31. decembar 2017.	31. decembar 2016.
Dobit prije oporezivanja	<u>138</u>	<u>9</u>
Poreska stopa 9%	12	1
Poreski efekat rashoda koji se ne priznaje u poreske svrhe	(3)	3
Ostalo	<u>-</u>	<u>(1)</u>
Ukupno	<u>9</u>	<u>3</u>
Efektivna poreska stopa	9%	9%

10.3 Odložene poreske obaveze

	(U hiljadama EUR)	
	31. decembar 2017.	31. decembar 2016.
Privremene razlike na nematerijalnim ulaganjima, opremi i investicionim nekretninama	14	17
Privremene razlike po osnovu efekata promjene fer vrijednosti finansijske imovine raspoložive za prodaju	<u>26</u>	<u>14</u>
	<u>40</u>	<u>31</u>

Kretanja na odloženim poreskim obavezama po osnovu privremenih razlika na nematerijalnim ulaganjima, opremi i investicionim nekretninama su prikazana u pregledu koji slijedi:

	(U hiljadama EUR)	
	31. decembar 2017.	31. decembar 2016.
Stanje na početku godine	17	14
Obračunati odloženi porez u toku godine	<u>(3)</u>	<u>3</u>
Stanje na kraju godine	<u>14</u>	<u>17</u>

Prikazane odložene poreske obaveze odnose se na privremene razlike između osnovice po kojoj se nematerijalna ulaganja, oprema i investicione nekretnine priznaju u poreskom bilansu i iznosa po kojima su ta sredstva iskazana u finansijskim izvještajima Društva.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

11. ZARADA PO AKCIJI

	31. decembar 2017.	31. decembar 2016.
Dobit za godinu u hiljadama EUR	129	6
Ponderisani prosječni broj akcija	220.000	191.573
Zarada po akciji u EUR	<u>0,5864</u>	<u>0,0321</u>

12. OPREMA ZA NEPOSREDNO OBAVLJANJE DJELATNOSTI OSIGURANJA

U hiljadama EUR	Oprema
Nabavna vrijednost	
Stanje, 1. januar 2016. godine	90
Nabavke	15
Stanje, 31. decembar 2016. godine	<u>105</u>
Povećanja u toku godine	12
Stanje, 31. decembar 2017. godine	<u>117</u>
Ispravka vrijednosti	
Stanje, 1. januar 2016. godine	(71)
Obračunata amortizacija	(11)
Stanje, 31. decembar 2016. godine	<u>(82)</u>
Obračunata amortizacija	(11)
Stanje, 31. decembar 2017. godine	<u>(93)</u>
Sadašnja vrijednost	
31. decembar 2017. godine	<u>24</u>
31. decembar 2016. godine	<u>23</u>

13. DUGOROČNA FINANSIJSKA ULAGANJA

Dugoročna finansijska ulaganja kapitala i tehničkih rezervi sa stanjem na dan 31. decembra 2017. i 2016. godine odnose se na:

	31. decembar 2017.	(U hiljadama EUR) 31. decembar 2016.
Obveznice čiji je izdavalac Crna Gora	4.610	4.262
Akcije	177	186
Investicione nekretnine koje nisu namijenjene za neposredno obavljanje djelatnosti osiguranja	931	988
Dugoročna poslovna potraživanja- lizing	87	100
Ukupno:	<u>5.805</u>	<u>5.536</u>

Takođe, u dugoročna finansijska ulaganja su uključena i dugoročna potraživanja koja ne služe za pokriće tehničkih rezervi i kapitala sa stanjem na dan 31. decembra 2017. godine i odnose se na dugoročna poslovna potraživanja po osnovu finansijskog lizinga.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

13. DUGOROČNA FINANSIJSKA ULAGANJA (nastavak)

13.1 Obveznice

Obveznice Države Crne Gore sa stanjem na dan 31. decembra 2017. i 2016. godine su prikazane u sledećem pregledu:

	Kamatna stopa (%)	Datum dospelja	31. decembar 2017.	31. decembar 2016.
Obveznice Crne Gore 2019.	5,38%	20. maj 2019.	2.755	2.711
Obveznice Crne Gore 2020.	3,88%	18. mart 2020.	1.248	1.187
Obveznice Crne Gore 2021.	5,75%	10. mart 2021.	607	364
Ukupno:			<u>4.610</u>	<u>4.262</u>

13.2 Akcije

Ulaganja u akcije se odnose na plasmane u sljedeće entitete:

	Procenat učešća	31. decembar 2017.	(U hiljadama EUR) 31. decembar 2016.
Prva banka Crne Gore AD, Podgorica	0,3438	70	70
Invest banka Montenegro AD, Podgorica	0,0116	28	53
Societe Generale Montenegro AD, Podgorica	0,1623	79	63
Port of Adria AD, Bar	0,0056	-	-
Ukupno:		<u>177</u>	<u>186</u>

13.3. Dugoročna poslovna potraživanja - lizing

Dugoročna potraživanja u iznosu od EUR 87 hiljada odnose se na dugoročna potraživanja po osnovu finansijskog lizinga po osnovu dijela nekretnine u ovim finansijskim izvještajima klasifikovane kao investicione nekretnine (307 od 347 kvadratnih metara). Lizing ugovor je zaključen dana 26. novembar 2014. godine na period od 10 godina i nosi kamatnu stopu od 4% na godišnjem nivou.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

13. DUGOROČNA FINANSIJSKA ULAGANJA (nastavak)

13.4. Investicione nekretnine koje nisu namijenjene za neposredno obavljanje djelatnosti osiguranja

	(U hiljadama EUR)
	Građevinski objekti
Nabavna vrijednost	
Stanje, 1 januar 2016. godine	1.128
Nabavke	-
Stanje, 31. decembar 2016. godine	1.128
Nabavke	-
Stanje, 31. decembar 2017. godine	1.128
Ispravka vrijednosti	
Stanje, 1. januar 2016. godine	117
Amortizacija	23
Stanje, 31. decembar 2016. godine	140
Amortizacija	23
Rashodi od umanjenja vrijednosti investicionih nekretnina	34
Stanje, 31. decembar 2017. godine	197
Sadašnja vrijednost	
31. decembar 2017. godine	931
31. decembar 2016. godine	988

Poslovni rezultat investicionih nekretnina za godinu koja se završava 31. decembra 2017. i 2016. godine prikazan je u sljedećoj tabeli:

	31. decembar 2017.	(U hiljadama EUR) 31. decembar 2016.
Prihodi od izdavanja investicionih nekretnina	80	75
Amortizacija investicionih nekretnina	(23)	(23)
Rezultat iz poslova investiranja	57	52

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

14. KRATKOROČNA POTRAŽIVANJA

	(U hiljadama EUR)	
	31. decembar 2017.	31. decembar 2016.
Potraživanja po osnovu premije osiguranja života	87	128
Minus: Obezvrijeđenje	<u>(19)</u>	<u>(71)</u>
	68	57
Kratkoročna potraživanja iz finansiranja – kamate po osnovu obveznica CG	148	139
Tekuće dospjeće- finansijski lizing	13	12
Potraživanja za zakup- povezana pravna lica	<u>8</u>	<u>8</u>
Ukupno:	<u><u>237</u></u>	<u><u>216</u></u>

Kretanje na obezvrijeđenju vrijednosti kratkoročnih sredstava prikazano je u pregledu koji slijedi:

	U hiljadama EUR	
	31. decembar 2017.	31. decembar 2016.
Stanje, na početku godine	<u>71</u>	<u>75</u>
Smanjenje (Napomena 9)	<u>(52)</u>	<u>(4)</u>
Stanje, na kraju godine	<u><u>19</u></u>	<u><u>71</u></u>

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

15. OSNOVNI KAPITAL

	(U hiljadama EUR)	
	31. decembar 2017.	31. decembar 2016.
Akcijski kapital - obične akcije	2.200	2.200
Revalorizacione rezerve	267	135
Preneseni i neraspoređeni (dobitak)	177	48
- Prenesena dobit iz prethodnih godina	48	42
- Neraspoređena dobit tekuće poslovne godine	129	6
Ukupno rezerve:	<u>2.644</u>	<u>2.383</u>

Akcije Društva su obične (redovne) akcije koje glase na ime i čine jednu klasu akcija. Nominalna vrijednost jedne akcije iznosi EUR 10. Akcionarsko društvo za osiguranje "Lovćen" osiguranje Podgorica je jedini akcionar Društva.

Adekvatnost kapitala

Izmjenama i dopunama Zakona o osiguranju („Sl. list CG“ br. 45/12, 06/13, 55/16) povećan je iznos minimalnog akcijskog kapitala društva za životna osiguranja sa EUR 800 hiljada na EUR 3.000 hiljade. Zakonom su propisani minimalni iznosi godišnjeg povećanja akcijskog kapitala u narednih sedam godina. U roku od jedne godine počev od avgusta 2012. godine kapital je trebalo da se uveća do iznosa od EUR 1.000 hiljada, a zatim prema članu 201a Zakona o osiguranju, Društvo je dužno da u roku od pet godina od stupanja na snagu Zakona o osiguranju poveća akcijski kapital i da uskladi visinu akcijskog kapitala najmanje na nivo od EUR 2.200 hiljada do avgusta 2017. godine.

Da bi se usaglasilo sa zahtjevima Zakona, Društvo je 20. aprila 2016. godine donijelo Odluku o povećanju akcijskog kapitala za EUR 600 hiljada kroz raspodjelu neraspoređene dobiti emisijom 60.000 akcija nominalne vrijednosti EUR 10 po akciji (EUR 600 hiljada).

Skupština Društva je 20. aprila 2016. godine donijela Odluku o emitovanju 60.000 akcija ukupne vrijednosti EUR 600.000. Komisija za hartije od vrijednosti je 12. maja 2016. godine donijela rešenje br. 02/4e-8/2-16 o uspješnosti II emisije akcija Društva ukupne vrijednosti EUR 600.000 odnosno 60.000 akcija serije "A", pojedinačne nominalne vrijednosti EUR 10, što čini 100% odobrenog obima te emisije akcija. Registracija promjene podataka u skladu sa prethodno navedenim emisijama akcija izvršena je u Centralnom registaru Privrednog suda u Podgorici 23. juna 2016. godine pod registracionim brojem 4-0009247/013.

Društvo je dužno da do avgusta 2018. godine uskladi visinu akcijskog kapitala najmanje na nivou od EUR 2.600 hiljada.

U skladu sa novim Pravilnikom o načinu obračuna margine solventnosti („Sl. list CG“ br. 14/13) utvrđena margina solventnosti sa stanjem na dan 31. decembra 2017. i 2016. godine je prikazana u sljedećem pregledu:

	(U hiljadama EUR)	
	31. decembar 2017.	31. decembar 2016.
Margina solventnosti po osnovu matematičke rezerve	102	106
Margina solventnosti po osnovu rizičnog kapitala:	168	204
Ukupna margina solventnosti za životna osiguranja	270	310
Margina solventnosti (premijski metod, život)	25	24
Margina solventnosti (metod šteta, život):	21	22
Margina solventnosti (metod rezerve za štete, život)	27	27
Margina solventnosti za dopunska osiguranja	27	27
Margina solventnosti (život, ukupno)	297	337
Kapital	2.247	2.240

Osnovni kapital Društva sa stanjem na dan 31. decembra 2017. godine iznosi EUR 2.247 hiljada i veći je od obračunate margine solventnosti za EUR 1.950 hiljada, čime ispunjava minimalno propisane zahtjeve adekvatnosti kapitala.

Obračun margine solventnosti sa stanjem na dan 31. decembra 2017. godine izvršen u skladu sa Pravilnikom o načinu utvrđivanja visine margine solventnosti („Sl. list CG“ br. 14/13) i iznosila je EUR 297 hiljada.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

15. OSNOVNI KAPITAL (nastavak)

Adekvatnost kapitala (nastavak)

		(U hiljadama EUR)	
		31. decembar 2017.	31. decembar 2016.
OBRAČUN KAPITALA			
I	OSNOVNI KAPITAL (1 + 2 + 3 + 4 - 5 - 6 - 7 - 8)	2.247	2.240
1	Uplaćeni akcijski kapital društva za osiguranje, izuzev akcijskog kapitala uplaćenog na osnovu kumulativnih povlašćenih akcija	2.200	2.200
2	Rezerve kapitala koje se ne odnose na obaveze iz osiguranja	-	-
3	Rezerve iz dobiti	-	-
4	Prenesena dobit iz prethodnih godina	48	42
5	Otkupljene sopstvene akcije	-	-
6	Nematerijalna imovina	(1)	(2)
7	Preneseni gubitak i gubitak tekuće godine	-	-
8	Razlika nediskontovanih i diskontovanih tehničkih rezervi za rezervisane štete	-	-
II	DOPUNSKI KAPITAL (1 + 2 + 3 + 4)	-	-
1	Akcijski kapital uplaćen na osnovu kumulativnih povlašćenih akcija	-	-
2	Podređeni dužnički instrumenti	-	-
3	Rezerve kapitala povezane sa kumulativnim povlašćenim akcijama	-	-
4	Druge stavke (4.1 + 4.2)	-	-
	Vrijednost matematičke rezerve koja u obračunu ne uzima u obzir stvarni trošak pribavljanja umanjena za vrijednosti matematičke		
4.1	rezerve koja u obračunu uzima u obzir stvarni trošak pribavljanja, pri čemu stvarni troškovi pribavljanja u obračunu matematičke rezerve ne smiju prelaziti 3,5% osigurane sume	-	-
4.2	Revaloriz. rezerve imovine koja ne ulazi u sastav imovine za pokriće tehničkih rezervi	-	-
III	GARANTNI KAPITAL I + II	2.247	2.240
IV	STAVKE ODBITKA (1 + 2 + 3)	-	-
	Udjeli u drugim društvima za osiguranje, društvima za reosiguranje, bankama, brokerskim i dilerskim društvima, društvima za		
1	upravljanje i drugim finansijskim institucijama, ako ti udjeli prelaze iznos od 20% učešća u kapitalu i ulaze u obračun adekvatnosti kapitala tih društava	-	-
	Ulaganja u podređene dužničke instrumente i druga ulaganja u		
2	društva iz tačke 1 ovog stava, koja se uzimaju u obzir pri obračunu adekvatnosti kapitala tih društava	-	-
	Akcije koje se ne kotiraju na organizovanim tržištima i druga		
3	sredstva koja nije moguće koristiti za izmirenje dospjelih novčanih obaveza	-	-
V	KAPITAL I + II - IV	2.247	2.240
VI	MARGINA SOLVENTNOSTI	297	337
VII	MINIMALNI AKCIJSKI KAPITAL	2.200	1.900
UTVRĐIVANJE ADEKVATNOSTI KAPITALA			
	Kapital ≥ Margini solventnosti	K > MS	K > MS
	Garantni kapital ≥ 1/3 Margine solventnosti	GK > 1/3 MS	GK > 1/3 MS
	Garantni kapital ≥ min iznosu akcijskog kapitala	GK > AK	GK > AK

U bilansu stanja na dan 31. decembra 2017. godine, Društvo je prikazalo EUR 2.200 hiljada akcijskog kapitala, EUR 48 hiljade dobiti iz ranijih godina i nematerijalnu imovinu u iznosu EUR 1 hiljade. Kod obračuna adekvatnosti kapitala na dan 31. decembra 2017. godine Društvo je uzelo u obzir osnovni kapital, koga čine akcijski kapital, dobit iz ranijih godina umanjeno za vrijednost nematerijalne imovine.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

15. OSNOVNI KAPITAL (nastavak)

Adekvatnost kapitala (nastavak)

Garantni kapital čini zbir osnovnog i dopunskog kapitala Društva koji sa stanjem na dan 31. decembra 2017. godine iznosi EUR 2.247 hiljada čime ispunjava minimalno propisane zahtjeve da nije manji od 1/3 margine solventnosti odnosno od minimalno propisanog iznosa akcijskog kapitala na navedeni datum.

Tehničke rezerve Društva sa stanjem na dan 31. decembra 2017. godine su 126% pokrivene sredstvima dozvoljenih ulaganja, čime Društvo ispunjava minimalno propisane zahtjeve kada su deponovanja i ulaganja sredstava tehničkih rezervi u pitanju na navedeni datum.

Izmjenama i dopunama Zakona o osiguranju koje su stupile na snagu 25.08.2016. godine, prestala je obaveza Društva za deponovanje i ulaganje 1/3 kapitala. Shodno ovome, Društvo može sredstva iz vlastitog izvora koristiti za pokriće tehničkih rezervi.

16. REZERVISANJA

	(U hiljadama EUR)	
	31. decembar 2017.	31. decembar 2016.
Bruto tehničke rezerve:		
- Bruto prenosne premije	2	2
- Bruto rezervisanja za nastale i prijavljene štete	164	139
- Bruto rezervisanja za nastale, a neprijavljene štete	235	232
- Bruto rezervisanja za troškove obrade šteta	13	14
	<u>414</u>	<u>387</u>
Matematička rezerva i druga tehnička rezervisanja životnih osiguranja	2.862	2.899
Rezervisanje za jubilarne nagrade i otpremnine	5	4
Ostala rezervisanja	<u>7</u>	<u>-</u>
Ukupno:	<u>3.288</u>	<u>3.290</u>

16.1 Bruto rezervisane štete

Promjene na rezervisanim štetama životnog osiguranja u toku godine bile su sljedeće:

	(U hiljadama EUR)	
	31. decembar 2017.	31. decembar 2016.
Stanje, 1. januara	387	333
Rezervisanja u toku godine (Napomena 6)	<u>27</u>	<u>54</u>
Stanje, 31. decembra	<u>414</u>	<u>387</u>

16.2 Matematička rezerva i druga tehnička rezervisanja životnih osiguranja

Promjena na matematičkim rezervama i drugim tehničkim rezervisanjima životnih osiguranja u toku godine su sljedeće:

	(U hiljadama EUR)	
	31. decembar 2017.	31. decembar 2016.
Stanje, 1. januara	2.899	2.789
Rezervisanja u toku godine	<u>(37)</u>	<u>110</u>
Stanje, 31. decembra	<u>2.862</u>	<u>2.899</u>

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

17. KRATKOROČNE OBAVEZE

	(U hiljadama EUR)	
	31. decembar 2017.	31. decembar 2016.
Obaveze iz poslova osiguranja:	83	81
- Obaveze po osnovu šteta	76	74
- Obaveze za premiju reosiguranja	7	7
Ostale obaveze:	95	61
- Ostale kratkoročne obaveze	83	61
- Obaveze za porez na dobit	12	-
Ukupno:	<u>178</u>	<u>142</u>

18. TRANSAKCIJE SA POVEZANIM PRAVNIM LICIMA

Pri sastavljanju ovih finansijskih izvještaja, pravna lica se tretiraju kao povezana ukoliko jedno pravno lice ima mogućnost kontrolisanja drugog pravnog lica ili vrši značajan uticaj na finansijske i operative odluke drugog lica. Prilikom razmatranja svih mogućih vrsta odnosa između povezanih pravnih lica, pažnja se usmjerava na suštinu odnosa, a ne samo na pravnu formu. Povezana pravna lica mogu ulaziti u transakcije, koje možda nepovezana lica ne bi vršila i transakcije sa povezanim pravnim licima mogu se obavljati pod drugačijim uslovima i u drugačijim iznosima u odnosu na iste transakcije sa nepovezanim pravnim licima.

Salda i transakcije sa povezanim pravnim licima Društva na dan i za godinu završenu 31. decembra 2017. i 2016. godine prikazane su kao što slijedi:

a) Salda na računima sa povezanim pravnim licima

		(U hiljadama EUR)	
		31. decembar 2017.	31. decembar 2016.
<u>Obaveze</u>		<u>8</u>	<u>8</u>
Obaveze za premiju reosiguranja	Pozavarovalnica „Triglav RE“ DD Ljubljana	7	7
Obaveze za održavanje programa "CRM"	"Triglav Svetovanje" doo Domžale	1	1
<u>Potraživanja</u>		<u>8</u>	<u>8</u>
Potraživanja za zakup	"Lovčen" osiguranje AD-većinski vlasnik	8	8

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

18. TRANSAKCIJE SA POVEZANIM PRAVNIM LICIMA (nastavak)

b) Transakcije sa povezanim pravnim licima

		(U hiljadama EUR)	
		31. decembar 2017.	31. decembar 2016.
<u>Prihodi</u>			
Prihodi po osnovu zakupa	"Lovćen" osiguranje AD - većinski vlasnik	72	74
Prihodi od reosiguranja u nastalim štetama	Pozavarovalnica „Triglav RE“ DD, Ljubljana	-	3
Prihodi od reosiguranja za nastale rezervisane prijavljene štete	Pozavarovalnica „Triglav RE“ DD, Ljubljana	-	6
Prihodi od reosiguranja po osnovu provizija	Pozavarovalnica „Triglav RE“ DD, Ljubljana	2	4
		<u>74</u>	<u>87</u>

		(U hiljadama EUR)	
		31. decembar 2017.	31. decembar 2016.
<u>Rashodi</u>			
Rashodi po osnovu zakupa	"Lovćen" osiguranje A.D. - većinski vlasnik	9	9
Rashodi za premiju osiguranja-nezgodu radnika i obavezna osiguranja	"Lovćen" osiguranje A.D., većinski vlasnik	3	2
Rashodi za održavanje programa "CRM"	"Triglav Svetovanje" d.o.o Domžale	2	1
Rashodi premija reosiguranja	Pozavarovalnica „Triglav RE“ D.D., Ljubljana	39	38
Rashodi od reosiguranja za nastale rezervisane prijavljene štete	Pozavarovalnica „Triglav RE“ D.D., Ljubljana	6	-
		<u>59</u>	<u>50</u>

c) Naknade rukovodstvu

Bruto zarada Izvršnom direktoru za njegove usluge izvršene u toku redovnog radnog vremena za 2017. godinu iznosi EUR 36 hiljada (2016: EUR 36 hiljada).

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

19. POTENCIJALNE OBAVEZE I RIZICI POSLOVANJA

19.1 Oporezivanje

Poreski sistem Crne Gore je u procesu kontinuiranih izmjena. Međutim, još uvijek postoje različita tumačenja poreskih propisa. U različitim okolnostima, poreski organi mogu imati različite pristupe određenim pitanjima i mogu utvrditi dodatne poreske obaveze zajedno sa naknadnim zateznom kamatom i penalima. Rukovodstvo Društva smatra da su poreske obaveze uključene u ove finansijske izvještaje pravilno iskazane. U toku 2017. godine nije bilo kontrole Poreske uprave.

19.2 Sudski sporovi

Društvo vodi određene sudske sporove sa stanjem na dan 31. decembra 2017. godine koji se smatraju uobičajenim za ovu vrstu poslovanja, uključujući sporove po osnovu odštetnih zahtjeva prema različitim polisama osiguranja koje je Društvo izdalo. Obzirom da se ne mogu sa sigurnošću predvidjeti efekti i ishod ovih sporova, rukovodstvo Društva smatra da, uzimajući u obzir iznose rezervisanih sredstava za takve sporove u toku ili naknadne potencijalne odštetne zahtjeve, ishodi sporova u toku ili podnijetih odštetnih zahtjeva kao i onih koji eventualno predstoje protiv Društva, nemaju materijalno značajne negativne efekte na finansijsko stanje ili rezultate poslovanja Društva.

19.3 Finansijski i operativni lizing

Društvo ima zaključene ugovore o finansijskom i operativnom lizingu kao davalac lizinga.

Buduće vrijednosti minimalnih potraživanja po osnovu finansijskog lizinga na dan 31. decembra 2017. godine i 31. decembra 2016. godine su prikazane kao što slijedi:

	(U hiljadama EUR)	
	31. decembar 2017.	31. decembar 2016.
Do godinu dana	13	12
Od 1 do 5 godina	72	69
Preko 5 godina	15	31
	<u>100</u>	<u>112</u>

Buduće vrijednosti minimalnih potraživanja po osnovu operativnog lizinga na dan 31. decembra 2017. godine i 31. decembra 2016. godine su prikazane kao što slijedi:

	(U hiljadama EUR)	
	31. decembar 2017.	31. decembar 2016.
Do godinu dana	86	86
Od 1 do 5 godina	-	-
	<u>86</u>	<u>86</u>

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

20. IZVJEŠTAJ AKTUARA -

Mišljenje ovlaštenog aktuara o godišnjim finansijskim izvještajima i godišnjem izvještaju o poslovanju Društva Lovćen Životna Osiguranja A.D. na dan 31.12.2017. godine je pozitivno, sa sljedećim sugestijama Društvu:

U prošlim godinama se portfelj Društva smanjio, osobito zbog velikog broja doživljenja starijih polisa i dodatno još zbog velikog broja storniranja polisa riziko kredita. Pored toga su troškovi Društva u 2017. godini u odnosu na troškove u prošloj godini veći i nadmašuju ukupne obračunate troškove iz osiguranja. Razlika između troškova koje je Društvo imalo i obračunatih troškova u 2017. godini se u odnosu na prethodnu godinu još nekoliko povećala. Shodno tome Društvo kreira dodatnu rezervu za buduće troškove za postojeće ugovore.

Potrebno je da Društvo i dalje posvećuje pažnju na tome segmentu. Zbog smanjenja portfelja u prošlim godinama Društvo treba još uvećati prodaju novih osiguranja, da bi moglo održavati prihode od osiguranja na adekvatnom nivou. Pored toga potrebno je da Društvo i dalje pokušava što više racionalizirati procese poslovanja, kako bi smanjilo razliku među obračunatim troškovima i troškovima koje ima.

Potrebna je posebna pažnja na prinose u ulaganja tehničkih rezervi, koji trebaju i dalje nadmašivati garantovane kamate u tarifama i na usklađenost deponovanih i uloženi sredstava sa obavezama Društva sa aspekta ročnosti i likvidnosti sredstava.

21. DOGAĐAJI NAKON DATUMA BILANSA STANJA

Nije bilo usklađujućih događaja nakon datuma bilansa stanja koji mogu uticati na finansijski položaj i rezultat Društva na dan 31. decembra 2017. godine.

Podgorica, 22. mart 2018. godine

Potpisano u ime Akcionarskog društva za osiguranje "Lovćen - životna osiguranja", Podgorica:

Lice odgovorno za sastavljanje
finansijskih izvještaja

Tijana Radinović
Rukovodilac odjeljenja za finansije i
računovodstvo

Izvršni direktor

Zorka Milić
Izvršni direktor